

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI: NO:

**ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ 12. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. SINAV ÖRNEK SORULARI ****

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARISınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.**Alevilik-Bektaşilikteki temel kavram ve erkânları tanıtır****1. Gülbank nedir? (10 puan)**

Gülbank kavramını günümüzde hangi tasavvuf meşrebinin de kullandığı bir kavramdır? (2*5 = 10 Puan, tam puan alabilmesi için "Dua kavramını ve/veya Mevlevilik, Melamilik, Rufailik kelimelerinden birini belirtmesi beklenir.)

- Alevi-Bektaşî kültüründe dua kavramına gülbank denir.
- Günümüzde Mevlevilik, Melamilik, Rufailik meşreplerinde bu kavram kullanılır.

Dinî meselelerin çözümüyle ilgili temel ilke ve yöntemleri analiz eder**2. Güncel dinî meselelerin çözümünde çağdaş dönemde kullanılan yeni içtihat imkân ve yöntemleri nelerdir? (10 puan)**

Güncel dinî meselelere yönelik yeni içtihat imkânları ve yöntemler şunlardır: (4*2,5 = 10 Puan)

- İslam hukukuna uygunluk analizi: İslam kaynaklarına dayanarak meseleleri değerlendirme.
- İslamî etik prensiplerin kullanımı: İslam'ın ahlaki ilkelerine göre hareket etme.
- Kıyas (analoji): Benzer durumları karşılaştırarak hükümler çıkarma.
- İslamî uzmanlar arası istişare: Âlimlerin tartışması ve farklı perspektiflerin birleştirilmesi.

İslam'ın ekonomik hayatla ilgili ahlaki ölçülerini yorumlar**3. İslam dinine göre, insanlar iktisadi faaliyetlerinde hangi tür davranışlardan kaçınmalıdır? Açıklayınız. (10 puan)**

(Olumsuz davranışlardan herhangi birini yazması 10 Puan alması için yeterlidir.

İslam'a göre, insanlar iktisadi faaliyetlerinde hırsızlık, gasp, faiz, kumar vb. yollarla haksız kazanç elde etmekten kaçınmalıdır. Bunun yerine helal ve meşru yollarla kazanç sağlamalıdır.

Gıda maddeleri ve bağımlılık konusundaki dinî ve ahlaki ilkeleri açıklar**4. Yüce Allah(c.c) Bakara suresi 168 ve 169. ayetlerde şöyle buyurur: "Ey insanlar! Yeryüzünde bulunan maddelerin helâl ve temiz olanlarından yiye; şeytanın peşinden gitmeyin, çünkü o apaçık düşmanınızdır. O (Şeytan) size ancak kötülüğü, çirkinliği, Allah hakkında bilmediğiniz şeyler söylemenizi buyurur."**

Bu ayete göre Yüce Allah, her zaman helal ve temiz gıdaları tüketmeyi emretmiş, insana zarar veren bazı yiyecek ve içecekleri yasaklamıştır. Dinimize göre haram sayılan yiyecek ve içecekler nelerdir? Beş tanesini yazınız. (10 puan)

- Akıtılmış kan
- Ölmüş hayvan eti
- Domuz eti
- Allah'tan başkası adına kesilen hayvanlar
- Şarap

Sağlık ve tıpla ilgili bazı meseleleri dinî ve ahlaki ölçüler çerçevesinde yorumlar

5. “Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa, sanki bütün insanları yaşatmıştır. ...” (Maide suresi, 32. ayet)

Sağlık ve tıp ile ilgili konularda bir insanın hayatını kurtarmak adına İslam âlimlerinin caiz gördüğü konulara dört tane örnek veriniz. (10 puan)

- Otopsi
- Organ nakli
- Kan bağıışı
- Haram maddelerle tedavi

En'âm suresi 151-152. ayetlerde verilen mesajları değerlendir

6. “(Ey Muhammed!) De ki: “Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya babaya iyi davranın. Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizi de onları da biz rızıklandırırız. (Zina ve benzeri) çirkinliklere, bunların açığına da gizlisine de yaklaşmayın. Meşrû bir hak karşılığı olmadıkça, Allah'ın haram (dokunulmaz) kıldığı canı öldürmeyin. İşte size Allah bunu emretti ki aklınızı kullanasınız.”

En'am suresinin 151. ayetinde belirtilen ilkelerin İslam'da hangi temel ilkeye dayandığına dair kısa bir açıklama yapınız. (10 puan)

En'am suresinin 151. ayetinde belirtilen ilkeler İslam'ın temel ilkesi olan tevhit inancına dayanmaktadır. Bu ilke, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamayı, yani O'nun birliğini ve teklliğini kabul etmeyi gerektirir.

Hinduizm'in doğuşunu ve gelişim sürecini özetler

7. Hinduizm inancına göre ruh ölümsüz olup sürekli bir bedenden başka bir bedene geçer. Bu inanca göre ölen kişi yaptığı işlerin iyi ya da kötü olmasına göre insan, hayvan veya bitki şeklinde yeniden dünyaya gelir. Hinduizm'de bu inanca ne ad verilir? (10 puan)

Tenasüh (Reenkarnasyon)

Hinduizm'in doğuşunu ve gelişim sürecini özetler

8. Hinduizm'de çok tanrılı bir inanç vardır. Buna göre öne çıkan tanrıların üç tanesini yazınız. (10 puan)

- Brahma → Yaratıcı tanrı
- Vişnu → Koruyucu tanrı
- Şiva → Yok edici tanrı

Budizm'in doğuşunu ve gelişim sürecini özetler

9. Budizm inancına göre acıları sona erdiren yol olarak kabul edilir. Buda öğretilerinin, özgürlüğün ve kurtuluşun yoludur. Sekiz parmaklı tekerlek sembolü ile gösterilir. Budizm'de Sekiz parmaklı tekerlek sembolü ile ifade edilen kavram nedir? (10 puan)

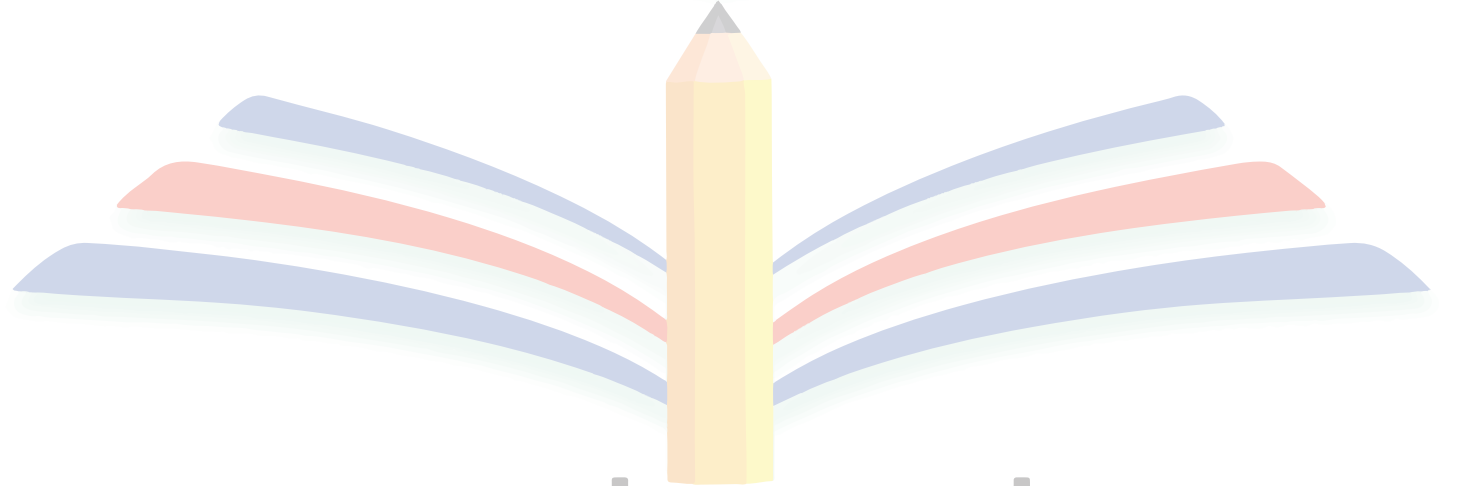
Sekiz Dilimli Yol

Budizm'in doğuşunu ve gelişim sürecini özetler

10. Budizm'de her Budist'in uyması gereken beş temel ilke nedir? Maddeler halinde yazınız.

Budizm'de her Budist'in uyması gereken beş temel ilke vardır. Bunlar;

- Öldürmemek ve zarar vermemek,
- Çalmamak,
- Duyu organlarını yanlış yolda kullanmamak,
- Yalan söylememek,
- İçki ve uyuşturucu kullanmamak

ESKİŞEHİR

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 1. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.